

REGERINGSRÄTTEN

RÄTTSFALL

Grundförbättring.

Besvär av hemmansägaren O. angående inkomsttaxering år 1953. — O. yrkade avdrag för stenröjning å mossjord med 828 kr. Enligt O. hade mossjorden, som tidigare varit stenfri, på grund av brukning och utdikning blivit stenig. TI framhöll, att mossodlare fick räkna med att jorden sjönk och att en eller flera stenröjningar kunde bli nödvändiga. O. vägrades avdrag av RR, när väl i målet kunde anses upplyst att stenröjningen påkallats av att odlingsjord blivit stembunden genom sättningar i de lösa jordlagren, men utredningen tillika gäve vid handen att berörda sättningar framkallats av vattenledningsföretag under sådana omständigheter att stenröjningen borde anses som ett led i den genom samma företag

åstadkomna grundförbättringen. (RR:s utslag den 4/2 1958.)

Reparation av brandskadad fastighet.

Besvär av bergsingenjören A. angående inkomsttaxering år 1953. — TN förvägrade A. ett med 7.000 kr. yrkat avdrag för reparation av en honom tillhörig byggnad som skadats genom eldsvåda. Hos PN anförde A., att eldsvåda uppstått i byggnadens andra våning under sommaren 1950. Därvid skadades även de vindsrum som låg i tredje våningen. Brandskadorna å andra våningen hade samma år reparerats av fastighetens förre ägare, vilken därvid förbrukat erhållen brandskadeersättning. Under 1951 förvärvade A. fastigheten. Därvid hade det aldrig varit tal om något avdrag på köpeskillingen för

liga, ej borde föranleda ny beräkning av ränta å överskjutande preliminär skatt". Detta uttalande kan måhända anför uppbördsverket, anses ge stöd för den i riksräkenskapsverkets promemoria hävdade uppfattningen, men endast om omdebitering enligt 80-procentsregeln likställs med andra omdebiteringar. Enligt uppbördsverkets åsikt är emellertid en omdebitering enligt 80-procentsregeln i realiteten en ursprungsdebitering.

Mot denna vår argumentering ställer riksräkenskapsverket kammarrättsutslagen. Vi får självfallet rätta oss därefter men lika självfallet skall vi medverka till att ett räntefall av den här typen kommer under regeringsrättens prövning. Skulle utgången där bli densamma, bör det kategoriska ränteförbudet i 1952 års författning uppmjukas så att det icke gäller Ö-skatteänta. Annars sker enligt vår mening en orättfärdighet.

kostnaden för reparation av vindsrummen. Avdrag medgaves för reparationer å nyinköpta fastigheter, vilka varit mer eller mindre förfallna på grund av eftersatt underhåll. Den omständigheten att reparationsbehovet uppkommit genom brand i stället för genom eftersatt underhåll kunde inte leda till att fallen skulle behandlas olika. — PN ogillade emellertid A:s yrkande om avdrag. KR: ej ändring. Med anledning av A:s besvär hos RR yttrade TI: Det synes visserligen förhålla sig så att här icke är fråga om grundförbättring utan om ett återställande av fastigheten till samma skick som före eldsvådan. Förutsättningen för att kostnad för iordningsställande av fastighet skall vara avdragsgill är emellertid att arbetet utförts för avhjälpande av normalt påräkneliga brister; i annat fall föreligger kapitalförlust. Vidare må framhållas, att ersättning på grund av försäkring utgått för brandskadan, visserligen icke till A. utan till förutvarande ägaren. Dylig ersättning måste anses knuten till fastigheten på samma sätt som ett kumulerat reparationsbehov, för vars avhjälpande avdrag medgives även en ny ägare. Om den nu ifrågavarande fastigheten iordningställdes av den som i egenskap av dåvarande ägare lyft brandskadeersättningen, hade avdrag såsom för reparation i vart fall icke kunnat medgivas. Det förhållandet att fastigheten bytt ägare under tiden mellan eldsvådan och iordningställdheten kan icke medföra att kostnaden blir avdragsgill. — A. genmälde, att det inte kunde ha någon betydelse på vilket sätt reparationsbehovet uppstått. Man måste i sammanhanget också göra klart för sig vad som vore grunden till att den förre ägaren icke skulle kunna erhålla avdrag för kostnader för återställande av

brandskadad fastighet. Man kunde tänka sig tre skäl härför: a) att det vore fråga om kapitalförlust, b) att försäkringserättning utkvitterats och c) att det föreläge förbättringsarbeten. Icke något av dessa skäl kunde åberopas såsom grund för att vägra den nye ägaren avdrag för reparationskostnader. — RR lämnade besvaren utan bifall, enär brandskadan å byggnaden vore att hänföra till kapitalförlust, och den omständigheten, att A. förvärvat byggnaden först sedan skadan inträffat, icke föranledde, att han ändock ägde rätt till avdrag för kostnaderna för reparation av skadan. (RR:s utslag den 7/2 1958.)

Tidigare nedskrivning av utestående fordringar.

Besvär av fabrikören J. angående inkomsttaxering år 1950. — J., som sedan flera år haft en verkstadsrörelse, hade vid 1950 års taxering lämnat först en deklaration och därefter en ny, sedan han låtit en revisor genomgå räkenskaperna. Den nya deklarationen, vilken utvisade en nettointäkt av rörelse av 13.808 kr., lades av PN till grund för taxeringen, därvid dock tillägg gjordes för dels ett belopp av 4.000 kr., avseende icke avdragsgilla grundförbättringskostnader, dels ock ett belopp av 27.807 kr. Det senare beloppet motsvarade vad som enligt verkställd räkenskapsgranskning måst tilläggas för att bringa värdena å varufordringar och varuskulder vid beskattningsårets ingång i överensstämmelse med värdena å motsvarande fordringar och skulder vid 1948 års utgång. J. invände, att beloppet 27.807 kr. huvudsakligen hänförde sig till en under beskattningsåret

1942 bildad dold reserv i utestående fordringar samt att anledning saknades att nu framtaga densamma till beskattning. KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 12/2 1958.)

Anm.: Tidigare gjorda nedskrivningar å utestående fordringar skall i princip omprövas varje år.

Hemsystemers förmån av fri kost.

Besvär av TI angående hemsystemen S:s inkomsttaxering år 1955. — S., som var gift och anställd såsom hemsystemer i D. köping, taxerades av PN förutom för sin kontantlön, 6.573 kr., även för värdet av fri kost som hon åtnjutit under sin tjänstgöring till ett belopp av 331 kr. (221 dagar à 1:50 kr.). S. bestred skattskyldighet för det sistnämnda beloppet. Hon framhöll, att i det gällande lönereglementet intet sagts om att hon vore berättigad till fri kost. Hemsystemerna vore tvärtom skyldiga att själva hålla sig med kost. I regel hade dock familjen där hon tjänstgjorde inställningen att hon borde intaga sin kost tillsammans med dem för trivselns skull och att familjen alltså bjöd på kosten. Det hände också ofta att kosten icke var av sådan beskaffenhet att den kunde räknas som en förmån, ävenså kunde förhållandena vara sådana att intagandet av kost var mera en pina än en tillfredsställelse. För övrigt var det inte alltid som kost erhöles. KR biföll S:s talan, enär mot S:s bestridande inte kunde anses visat att S. i samband med sin anställning åtnjutit förmån av fri kost under sådana förhållanden, att värdet av nämnda förmån bort upptagas såsom intäkt av tjänst. RR: ej ändring. (RR:s utslag den 15/1 1958.)

Handelsresandes bil: återvunna värde-minskningsavdrag vid realisationsvinstbeskattning.

Besvär av handelsresanden S. angående inkomsttaxering år 1953. — S., vilken var anställd såsom handelsresande och som sålt den bil han två år haft i tjänsten, beskattades för realisationsvinst genom försäljningen. Vid vinstberäkningen hade återvunna värdeminskingsavdrag tillagts. S. yrkade att icke beskattas för de återvunna värdeminskingsavdragen och hänvisade till rättsfallet i RÅ 1953 ref. 1 (se Skattenytt 1953 s. 67), enligt vilket värdeminskingsavdrag som återbekommit vid försäljning av en handelsresandes bil efter mer än fem år efter förvärvet förklarats inte utgöra skattepliktig inkomst vid taxering för inkomst av tjänst. Yrkandet ogillades. (RR:s utslag den 14/1 1958.)

Facklitteratur, kostnader utöver reservbefälstraktamente samt resekostnader i samband med extrauppdrag.

Besvär av jur. kand. S. angående inkomsttaxering år 1953 — S., som var anställd som jurist hos en lantbruksnämnd, yrkade avdrag för anskaffning av Nytt Juridiskt Arkiv årgång 1951 med 61 kr. TN vägrade avdrag. S. framhöll, att han var enda juristen bland nämndens tjänstemän. Han hade anskaffat prejudikatsamlingen för att kunna följa rättstillämpningen inom sitt arbetsfält. — S., som fullgjort 21 dagars tjänstgöring såsom reservofficer, yrkade avdrag för merutgifter utöver erhållet reservbefälstraktamente med 170 kr. Även detta avdrag vägrades av TN (jämför RÅ 1953 not. 510 — se Skattenytt 1953 s. 187). — Slutligen yrkade S. avdrag för vissa resor

med egen bil med 248 kr., beräknat enligt dåvarande allmänna resereglementet efter 44 öre för km. Resorna avsåg ett par boutredningsuppdrag. TN medgav avdrag med 100 kr., motsvarande kostnader för järnvägsresor med hänsyn till de goda järnvägsförbindelserna. S., vilken noga specificerat ändamålet med resorna, framhöll att han för tids vinnande använt egen bil. Det torde väl vara för alla självklart att om någon är ute i uppdrag han begagnar bästa kommunikationsmedel. — PN och KR ogillade yrkandena. RR fastställde underinstansernas beslut beträffande merutgifterna såsom reservofficer men medgav avdragen för facklitteratur och för bilkostnader, enär, såvitt handlingarna i målet utvisade, tillräcklig anledning icke kunde anses föreligga att vägra S. avdrag för ifrågavarande kostnader. (RR:s utslag den 28/2 1958.)

Pris i reklampristävling.

Besvär av kaptenen A. angående inkomsttaxering år 1955. — Under år 1954 utlyste Aktiebolaget Sunlight en landsomfattande tävling, som innebar, att deltagaren skulle ur företagets reklamtext hämta vissa ord med vilka nio ofullständigt utformade meningar skulle på visst sätt kompletteras samt med högst 15 egna ord uttrycka sin uppfattning om det av bolaget saluförda tvättmedlet Surf. En förutsättning för att få delta i tävlingen hade varit, att med den insända uppgiften bifogats en flik av kartongen till ett inköpt paket Surf tvättmedel. Första pris i tävlingen hade utgjorts av en fullt möblerad femrumsvilla med tomt eller 100.000 kr. i kontanter. Övriga priser voro en Vespa-motorcykel, en radiogrammofon m. m. A., som vunnit

första priset och valt kontantbeloppet, beskattades av PN för nämnda belopp såsom inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet. A. yrkade undanröjande av denna beskattning och framhöll att tävlingen i den första delen varit direkt jämförbar med författandet av ett tips om fyra rader ”utfört med eftertanke, tärning eller annat vedertaget hjälpmedel” samt att slumpen torde ha medverkat mer än personen vid tävlingsbidragens författande när det gällde valet av de rätta orden. Ett flertal i sammanhanget användbara ord hade funnits men de rätta orden hade varit deponerade hos Notarius Publicus. Inte mindre än 73,2 % av de insända c:a 1.321.000 tävlingsbidragen hade utslutits på grund av fel valda fyllnadsord. Även det andra momentet i tävlingen hade till väsentlig del varit beroende av slumpen. Vederbörande TI invände, att samtliga bidrag genomgåts vid en första grovsortering, varefter ett antal bidrag utvalda av 12 reklamexperter studerats av en för tävlingen fungerande jury, vilken bland bidragen valt ut det bästa för erhållande av första pris. Det kunde därför icke anses styrkt att tävlingen skulle varit hänförlig till sådan av slumpen helt eller delvis beroende tävlingsanordning, av vilken vinsten jämlikt 19 § KL jämförd med 1 § lotteriförordningen icke utgjorde skattepliktig intäkt. — KR lämnade besvaren utan bifall, enär ifrågavarande pris å 100.000 kr., vilket belopp A. erhållit genom deltagande i en av ovan nämnda bolag anordnad reklampristävling, med hänsyn till de omständigheter, varunder detsamma utgått, finge betraktas såsom vederlag för utfört intellektuellt arbete, samt vid sådant förhållande beloppet måste anses hava utgjort för A. skattepliktig intäkt. RR: ej. ändring.